

SEMINARIER

Radikala nätverket är en plattform för forskare intresserade av politisk radikalism i det förflutna. Med "radikal" menar vi alla grupper som försökt att revolutionera hegemoniska sociala och politiska institutioner, vare sig de har befunnit sig till höger eller till vänster på den politiska skalan, eller har verkat för förändring med våldsamma eller icke våldsamma medel. Radikala nätverket arrangerar varje termin en seminarieserie på Historiska institutionen vid Lunds universitet, öppen för forskare, studenter och allmänheten.

Att skydda och uppfostra "svenska" kvinnor

Fredag 7 februari klockan 14:15 i sal 3

Historiska institutionen, Magle Stora Kyrkogata 12a

Diana Mulinari, professor i Genusvetenskap och antirasistisk teoretiker, diskuterar kvinnors roll inom det rasistiska och kvinnofientliga partiet Sverigedemokraterna utifrån ett forskningsprojekt som resulterat i en bok som publiceras under våren. Vilka kvinnor är det som söker sig till partiet och vilken roll tilldelas de och skapar de sig inom politiken? I samarbete med Genushistoriska seminariet.

För att bli medlem av Radikala nätverkets e-postlista, kontakta johan.pries@hist.lu.se

PUSSELBITAR

I en del av dessa äldreboenden har det växt fram ett system som vill göra vinst på gamla människor och detta system visar sig allt oftare djupt omänskligt, inhumant. Daniel Suhonens recension av "Caremaskandalen - riskkapitalets fantastiska resa i äldrevården", Erik Palm, Carlssons förlag.

Aftonbladet 25/1

På 20 år har den rikaste promillen tredubblat sin andel av landets samlade inkomster

enligt The World Top Income Database. Utvecklingen har förstärkts av politik: den slopade arvs- och gåvo- och fastighetsskatten. Det faktum att kapital beskattas lägre än arbete. Förra årets sänkta bolagsskatt.

Karin Pettersson, Aftonbladet 28/1

DANSK REGERINGSKRIS EN LÄRDOM FÖR OSS? AV LUCIFER

Så kom då uppbrottet till slut: Socialistisk Folkeparti lämnar Helle Thorning-Schmidts center-vänsterregering (S+RV+SF). Jag hade nog trott att det skulle ha skett långt tidigare, men nu var det nästan oundvikligt. Det handlade om att sälja stora delar av Dong, det danska halvstatliga energibolaget till Goldman-Sachs med stora bonusar till inblandade och därutöver en avancerad skatteplanering som gick tvärs emot vad S och SF proklamerat. Två hundratusen underskrifter var emot försäljningen och demonstrationsplakaten hade börjat dyka upp framför Borgen.

Till det kommer ett hårt pressat SF vars opinionssiffror oavbrutet dalat sedan man gick med i regeringen. I regeringen är det vänsterliberala Radikale Venstre som har haft den starkaste positionen – det har ju hela tiden kunnat lämna och gå ihop med Lars Løkke i Venstre, det gamla bondepartiet som nu är en motsvarighet till våra moderater. Under tiden har SF till vänster om sig haft EL, Enhetslistan, som är en koalition av gamla kommunister, trotskister och rester av de socialistiska vänsterpartierna från 70-talet. Det har oavbrutet ökat och fått allt mer styr på sig som parti.

Man kan nästan säga att SF (svenska Vänsterpartiets systerparti!) var under upplösning inifrån och uppbrottet från regeringen har kanske räddat partiet från total kollaps. Men sen handlar det hela lika mycket om Helle Thornings oskicklighet som regeringschef. Hon har fört en högersocialdemokratisk politik tvärs emot alla de förhoppningar och vallöften man avgav, och har genom sin svaga parlamentariska ställning inte kunnat göra mycket. Men SF:s uppbrott hade hon kunnat stoppa om hon verkligen försökt.

Vad har då SF fått ut av två års regerings-deltagande? Jo, man har visat sig ”regeringsduglig” och innehaft flera viktiga ministerposter. Men man har fått ta tillbaka flera av sina principiellt viktiga förslag som t.ex. vägtullar till Köpenhamn och man har fått svälja grova nedskärningar i de sociala trygghetssystemen.

Vad kommer att hända nu? Jo SF kommer att fortsätta rösta med regeringen, men nu utifrån och utan lojalitetsband. Och SF kommer inte att väcka misstroendeomröstning – det skulle ju bara ge regeringsmakten till borgarna. Men nu kommer opinionsfältet vara vidöppet för EL och Dansk Folkeparti att från vänster resp. höger fungera som missnöjespartier, inte de sämsta av positioner. Det är val om två år.

Lärdomen av allt detta är förstås att man inte ska gå med i en regering bara för glädjen att sitta i en regering och det gäller förstås också majoritetsbildningar i kommuner och landsting. Det handlar inte om att vara rädd för att få smutsiga händer av praktisk politik och kompromisser. Ett maktlöst mindre parti på vänstersidan förlorar alltid på att gå med i sådana koalitioner. Och när man närmar sig att sälja ut sin själ måste det vara stopp. Det kan väl vara en viktig lärdom för Vänsterpartiet i Sverige inför årets val till riksdag, landsting och kommunfullmäktige.

PETE SEEGER ÄR DÖD AV SVEN-HUGO MATTSSON

Jag var nere hos skivhandlaren på Östra Mårtensgatan i lördags. Ur högtalaren kom ”Turn, turn, turn”. Jag känner väl till den och frågade om det var Tom Paxton som hade sjungit den, dock inte då. Som tur är fann jag mig inom någon sekund, det är ju Pete Seeger jag hört den med. Vi diskuterade vem som skrivit den, jag gissade på just Pete.

Två dagar senare, 27 januari, dog Pete Seeger. Jan Hammarlund var i radio, dagen efter, och bekräftade att det var Pete som skrivit den. Andra kända sånger av honom var ”If I had a hammer” och ”Where have all the flowers gone”. Bruce Spingsteen gjorde en hel platta med hans sånger för bara några år sedan, Bruce dyrkade Pete Seeger.

Första gången jag hörde Seeger var 1963 när hans platta ”We shall overcome” kom, en liveinspelning från Carnegie hall. För ett vänsterhjärtat var detta som att komma till himmelen, om jag nu hade trott på en himmel. En människa som sjöng om rättvisa, var antirasist och pacifist. Faktum är att det på den här plattan inte finns några av hans egna många låtar, men väl av Woody Guthrie, Tom Paxton, och Bob Dylan, bland annat. Skivan är en hyllning till kampen mot den rasism som rådde i Birmingham, Alabama. Där av strofen i rubriken. ”Om du inte hittar mig bak i bussen, beror det på att jag inte finns där, gå fram till bussens front, det är där jag finns. Om du inte hittar mig i bomullsfälten, beror det på att jag inte finns där, gå till röstningslokalen, det är där jag finns”. Ett finns sätt att protestera mot de rasistiska lagar som fortfarande fanns USA. Seeger var alltså en medborgarrättskämp och protesterade också mot Vietnamkriget och varhelst orättvisor och brott mot de mänskliga rättigheterna begicks.

Del av folkviserörelsen

Han var en del av folkviserörelsen liksom ovan nämnda Woody Guthrie, hans syster Peggy Seeger, Tom Paxton, Joan Baez, Bob Dylan och Bruce Springsteen. Woody Guthrie ”skrev ju This land is your land, som Mikael Wiehe nästan direktöversatte till, ”Det här är ditt land”, men med andra geografiska platser. Wiehe översatte också en av Peggy Seegers låtar, som blev Fröet. Den handlar om att dra upp de rasistiska plantorna innan de gror. Fred Åkerström var kompis med Tom Paxton och översatte hans ”I give you my morning, som blev, ja just

det, ”jag ger dig min morgon”, som blev Åkerströms stora hit.

Nu har Seegers karakteristiska banjo tystnat, fast skivorna finns kvar! Det är kanske övermaga att jämföra honom med en annan frihetskämpe, men jag konstaterar att Seeger och Nelson Mandela levde i stort sett samtidigt. Seeger föddes knappt ett år efter Mandela och dog bara några veckor efter. Två frihetskämpar har gått ur tiden, det har blivit lite svårare att andas.

TVÅ ENKELSPÅR I LUNDAPOLITIKEN AV ULF NYMARK

Två enkelspåriga partier i Lunds kommunalval – Sverige-*etnokraterna* (som av någon anledning kallar sig Sverigedemokraterna, SD) och så FörNyaLund, FNL. Det ena partiet kör enkelspåret ”Stoppa flyktingmottagningen”, det andra ”Stoppa spårvägen”. Båda är alltså typiska enfrågepartier, även om de i större eller mindre utsträckning försöka tråckla ihop ett program som även täcker in andra frågor. Ställningstagande i andra frågor utgår dock från Den Enda Frågan. För FNL:s del återstår det att se hur mycket de kan enas om utöver sin Enda Fråga.

Att båda dessa partier kör enkelspårigt innebär förstås inte att de är samma ideologiska skrot och korn. Det är trots allt en himmelsvid ideologisk skillnad mellan t ex Sverker Oredsson och Hans Andersson. Men det finns ändå en del tydliga likheter mellan partierna.

Konspirationstänkande

Båda hänger sig åt konspirationstänkande: ”Etablissemangen mörklägger Den Stora Sanningen”. I ena fallet gäller mörkläggningen flyktingmottagandets kostnader och omfattning, i andra fallet spårvägens kostnader och omfattningen av dagens och framtidens boende och verksamheter längs spårsträckningen. De andra partierna har svikit och i hemlighet slutit sig samman i en komplott mot folket. Båda partierna hyser samma rädsla för förändring och förnyelse. De är i grunden konservativa, i SD:s fall med en klar reaktionär inriktning och FNL borde snarast heta KonserveraLund. Ett annat gemensamt drag är att båda partierna gör anspråk på att stå för vad lundaborna *egentligen* tycker.

Ett nytt borgerligt parti?

Om antispårvägspartiet gör entré i fullmäktige i höst hur kommer det då att ställa sig i frågor som inte rör spårvägen, dvs den övervägande majoriteten av frågor? Förmodligen som det andra enkelspåriga partiet, dvs i de allra flesta fall ge sitt stöd till de borgerliga. Ledargarnityrets tidigare politiska hemvist talar ganska tydligt för detta.

FNL:arna och kommunalskatten

Hur som helst: det är bara att välkomna att spårvägsmotståndarna nu bildat parti. Därmed öppnar de för att väljare, massmedia och övriga partier kan avkräva dem besked i frågor som rör hela det kommunapolitiska fältet. De öppnar med andra ord för en helt annan styrka i motelden. Var står FNL:arna i fråga om kommunalskatten? Hur vill man lösa hemlösheten?
MOT FNL - FÖR SPÅR I LUND!

RAGGA DONATORER ETT FINARE ORD FÖR TIGGARE AV PER STRANDELL

De har blivit allt fler, gatutiggarna. Några av oss lägger ett pa kronor i de skramlande muggarna, men de flesta traskar förbi med slutna ansikten. Andra vill helst förbjuda dem. Sverigedemokraterna med motiveringen att de "förstör gatubilden" och stör "hederliga medborgare".

Men parallellt med dessa trashankar finns det också ett annat tiggeri. Ett tiggeri som inte kallas tiggeri utan något mycket finare - ragga donationer.

För det mesta tar medierna upp gatutiggarnas trista hård kamp, mindre sällan de mer ädlare tiggarna, donationsraggarna. Men Sydsvenskan har vid ett par tillfällen berättat om den fine supertiggaren nummer ett. Senast lördagen den 25 januari.

Hon heter Ulrika Nilsson och är bas för donationskampanjen "Lunds universitet - för en bättre värld"

Men när gatutiggarna i sina trasiga kläder är nöjda med några tiar i muggarna har den flott klädd och tjusiga Ulrika Nilsson betydligt högre ambitioner. Hon satsar på att ragga fram tre miljarder kronor. Pengar som ska öronmärkas åt forskning kring olika folksjukdomar, entreprenörskap m. m.

Mycket lovande. Vi håller tummarna för Ulrika. Och man kan ju bara hoppas att några kronor av de tre miljarderna dimper ner i gatutiggarnas händer. På så sätt blir Ulrika Nilsson inte bara en tiggare utan också en givare. För nog blir väl världen bättre om sanslöst fattiga får några ören mer.

Ulrika Nilsson är sannerligen en person rätt i tiden. En representant för det nya borgerliga Sverige. Hon säger sig vilja "lägga grunden för en stark givarkultur".

Men en bra givarkultur har funnits sedan decennier tillbaka. Genom åren har vi alla - de med jobb, sjuka, pensionärer och bidragstagare - skänkt pengar. Insamlingen kallas skatt och finansierar bland annat det som Ulrika Nilsson nu vill ha pengar till.

VECKOBLADET KULTUR: SKOMAKAREGATAN ILLUMINERAD AV GUNNAR STENSSON

Kväll efter kväll står Hills andeväsen på trottoaren
framför det avsnitt av Skomakargatan i Lund
där hillska huset en gång var beläget. Han följer uppmärksam, såsom hypnotiserad, verksamheten innanför fönstren
på den starkt upplysta bottenvåningen
i huset rakt mittemot. Han blev åtskilligt häpen när han förstod att lokalerna
nu tillhör Folkuniversitetet, -
vad den beteckningen sen ska betyda!
Folkuniversitet bedriver Kursverksamhet
där inne, mitt på hans gamla gata.
Mittför hans gamla hus! Och så uppenbarar sig en ung kvinna
i rollen som lärare!

Fragment ur en dikt av Jesper Svenbro. Den som läser hela får veta mer om den unga kvinnan, om Paris 1968, om LA COMMUNE DE PARIS 1871 och förstås om den store målaren Carl

Fredrik Hill. En annan dikt handlar om Hills resa till Hven, först med tåg från Lunds C, med byte i Eslöv och avstigning i Landskrona, sedan med en liten ångbåt från hamnen. Gunnar Sandins Andeväsen rekommenderar dikten som finns att läsa i Jesper Svenbros diktsamling, Hill Hill Hill, Bonniers, 2014. Bokens övriga dikter är lika innehållsrika och formar sig till ett EPOS.

EN STOR MÄNNISKORÄTTSKÄMPE OCH KOMMUNIST HAR LÄMNAT ÖVER HAMMAREN TILL NÄSTA GENERATION! AV TJATTE HEDLUND

Med sorg men ändå med tillförsikt om en framtid för ett människovärdigt samhälle läste jag ett sms från min vän och Kamrat Babs i morse om att Pete Seeger har lämnat över hammaren till nästa generation!

En av Petes paradnummer var just låten "Take this hammer". En sång mot såväl tvångsarbetet som löneslaveriet. Här från skivan "[Songs of Hope & Struggle](#)"

Första gången jag hörde Pete var i ett TVprogram om ett ekumeniskt möte i Uppsala på 60-talet. Pete framträdde i Uppsala domkyrka för präster, prelater, biskopar, ärkebiskopar och allehanda teologiska "högdjur". Redan i andra låten fick han alla som var församlade i kyrkan att sjunga med i hans sånger mot krig och förtryck och för människovärde och framtidstro. Det är en bild som aldrig kan raderas ur mitt upplevelseminne.

Pete har spridit idén om framtidstro mot krig och fattigdom och förtryck genom sina och andras sånger i över 70 år. Han är en av mina största förebilder i tanken om att även om vi har olika åsikter om vägen så måste vi hjälpas åt och försvara den lilla människans rättigheter till ett människovärdigt liv, mot krig och förtryck oavsett, vilken skepnad förtrycket än uppträder i. Att den enskilde proletären inte äger något fosterland men har en värld att vinna, gestaltade Pete bland annat i Woody Guthries sång "This land is your land".

Jag bifogar en kolumn skriven av Jonas Sjöstedt om Petes 90-årskalas.

För mig kommer Pete alltid att vara saknad men aldrig glömd!

Kram till alla som kämpar mot krig, förtryck, rasism och för rätten till ett människovärdigt liv!

Tjatte Hedlund

Pete fyller 90 år

Häromdagen var jag på 90-årskalas. Madison Square Garden var utsålt till sista plats och födelsedagsbarnet själv, Pete Seeger, inledde och avslutade en konsert på dryga fyra timmar.

I publiken var inslaget av lite äldre grånade proggare påfallande. På scen passerade artist efter artist. Bland dem märktes såväl äldre musikkollegor till Pete som Emmylou Harris och Joan Baez som en rad yngre musiker. Själv tyckte jag nog att Bruce Springsteen och Ani DiFranco var bland de allra bästa.

Seeger är en av den amerikanska folkmusikens och vänsterns ikoner. Han har spelat i 70 år och gör det fortfarande. Han har spelat till stöd för fackföreningar, mot krig och mot rasism. Han har stått pall i motvind som ibland har blåst hårt. Han spelade ihop med Woody Guthrie vars son Arlo nu var med på scenen.

Vänstern i USA andas morgonluft, det kändes tydligt. Obamas valseger har ökat optimismen trots den ekonomiska krisen. Publiken jublade när presidentens personliga gratulation till Seeger lästes upp. Gamla fack-förenings- och fredssånger framfördes och Billy Bragg sjöng Internationalen utan komp. Ett studiebesök på konserten kunde rekommenderas för den som tror att det inte finns någon vänster i USA.

Inte minst skulle man ha unnat Gunnar Hökmark (M) att få vara på plats. Det var han som i en klassisk riksdagsdebatt läxades upp av Lars Bäckström (V) efter att ha försökt tolka den svenska översättningen av Woody Guthries klassiker "this land is your land" som en hyllning till den privata äganderätten. Sångens innehåll är den rakt motsatta.

Nu avslutades hela konserten med att scenen fylldes med musiker och Pete Seeger med banjon på magen ledde publiken i en mäktig allsång av just "This land is you land". Hela den stora publiken reste sig och sjöng med. Även jag, som normalt har mycket svårt för både allsång och lätt får överdos på progg, föll till föga. Jag kom på mig själv med att stå och sjunga med för full hals.

Jonas Sjöstedt 07.05.09

GRYNINGENS FOLK AV GUNNAR STENSSON

Det är ännu inte ljus när jag träffar dem, varje morgon, motionärer av båda könen, ibland ensamma, ibland parvis, ibland med hund, många studenter, kanske fler kvinnor än män. I blåst och snödrev är de svåra att känna igen; nästan alla har huvorna uppfällda.

För några dagar sedan frös dy och vattenpussar. Framkomligheten ökade. Barnvagnar dök upp även utanför banade stigar, trots den skarpa östanvinden som frätte ögon och öron. Småbarnsföräldrar är vanliga på stigarna liksom intensivt pratande och flämtande lärare. Medelålders entreprenörer däremot springer ensamma, tigande och sammanbitet. Hoppas ingen rasar ihop. Somliga bär hörlurar, andra kikare och ibland kamera.

I morse var marken täckt av fem cm nysnö. Molntäckt himmel. Jag tog stigen västerut söder om ån för att få blåsten i ryggen. Någon hade redan pulsat fram där med korta steg och stora fötter. Sedan vände spåret söderut, mot Flackarps skola. Jag fortsatte mot Trolleberg. Nu gick jag på snö som aldrig beträts av människofot, däremot av räv och hare. Jag gick över ån på bron.

En grävsropa öste upp slam ur den mittersta dammen på ett lastbilsflak. Två gröna lastbilar väntade på sin tur. En snöig schaktmaskin stod på vägen mot reningsverket. Tre, fyra karlar rörde sig i gula skyddsdräkter.

Vattnet frustar i den långa dammens utlopp i ån. Dropparna har frusit till surrealistiska skulpturer i strandvegetationen. Den svarta vattenytan är full av vitkindade kanadagäss, bläsänder, gräsänder och sothöns. De har sökt skydd vid strandkanten, men när jag kommer,

blir de skrämnda och simmar snattrande ut. Så mycket fågel har jag inte sett sen förra vintern. Andra vattenytor är väl isbelagda och Öresundskusten är alltför oskyddad; därför har de samlats här. Ett par svanar, vita som snön, flyter också på det svarta vattnet. Bägge doppar huvudena för att finna föda på botten. En stor rovfågel flyger ovanför. Är det en glada? Jag kan inte se om den har kluven stjärt. Kanske det är en örn.

EN FRAMTIDSBILD APROPÅ SYDSVENSKANS EFTERLYSNING AV VISIONER FÖR LUNDS CENTRUM HELA STADEN - TACK VARE LUNDALYFTET! AV ULF NYMARK

Invigningstal 2020-12-16 av kommunstyrelsens ordförande Bergtora Ljungbro, Grönrodapartiet (GRP)

Lundabor och alla tillresta besökare! Hjärtligt välkomna till denna högtidsstund – välkomna till invigningen av järnvägsbron och det nya stationsområdet som av lundaborna döpts till Lundalyftet!

Här i Lunds centrum, kring den gamla järnvägstationen och godsmagasinet har det förvisso invigts järnvägsbroar förut. Men det har då varit broar som spänner *tvärs över* spåren. Nu handlar det om något helt annorlunda: en bro, med fyra spår, för att leda stambanan genom Lunds tätort *över* staden. Bron sträcker sig som ni vet från Klostergårdens station upp mot Annehem. Jag är övertygad om att ni, precis som jag, upplever platsen där vi nu befinner oss, som ett osedvanligt härligt ljust, varmt och ombonat perrongområde. Det har vi att tacka den heltäckande inglasningen med de specialkonstruerade luftslussarna i öppningarna för tågen för. Och njut av den härliga utsikten härifrån över grönskan på Clemenstorget, Bjeredsparken, Lundagård och Stadsparken! Mina damer och herrar – vi befinner oss på Sveriges mest upphöjda järnvägsstation!

Resecentrum och hållplatser under spåren

Rakt under oss har vi nu det nya resecentret. I anslutning till resecentret finns busshållplatser för såväl de gröna som de gula bussarna. Hållplatserna för samtliga fyra spårvägslinjer får också plats under bron i detta centrala läge på det gamla spårområdet. Vi har i anslutning till resecentret norra Europas modernaste cykelstall. Ja, vi kallar det faktiskt stall. För det är inte bara en plats där man förvarar cyklar, det är plats för värme, omvårdnad och skötsel av dessa fantastiska fordon. När det våras öppnas norr om resecentret marknadsplatsen för ekologiska och närodlade grönsaker och prydnadsväxter. Näringsidkare av olika slag står i kö för att få möjlighet att öppna verksamhet i de lokaler som byggs i de nya bostadshusens bottenplan. För vi har också fått plats med ca 500 hundra nya bostäder på och intill det gamla spårområdet. Några få hus är passivhus, resten är plusenergihus.

”Hela staden”

Som alla känner till är öppnandet av denna upphöjda järnvägsbro ett resultat av en lång process som drevs i projektet ”Hela staden”. Grundidén med detta projekt var att undanröja de barriärer som skar sönder och delade upp staden i klyftor, dvs de stora motortrafiklederna.

Trafikleder blev stadsgator

Den första etappen av projektet var att vi grävde ner E22 genom tätorten och slopade merparten av de trafikplatser som helt i onödan tidigare byggts. Nästa steg var att omforma Dalbyvägen öster om motorvägen, Norra Ringen, Sandbyvägen och Fjelienvägen från Mobilia och västerut. I stället för trafikleder har vi där fått stad och stadsgator. Och bostäder! Där det förr var svart, ful asfalt finns nu drygt 5000 klimat- och miljöanpassade bostäder, där finns små butiker och näringsställen. De nya husen är omgivna av prunkande grönska, lekplatser och öppna, glittrande vattenytor. Nu är det slut på att bygga hus i parker som på de borgerligas tid i politisk majoritet. Nu bygger vi i stället nya parker kring de nya husen!

Upphöjd järnvägsstation

Sista etappen i "Hela staden" var järnspåren genom staden. Många ville gräva ner dem, men en majoritet av lundaborna sa stopp och belägg: lägg inte ut 6 till 7 miljarder på att döma resenärerna till vistelse i den mörka underjorden. Alla tågresande – både de som reser till och från Lund och de som bara reser med tåget genom Lund har rätt att se och uppleva denna vackra stad. Och järnvägen är en omistlig del av Lunds stadsmässighet. Höj upp spåren, lyft upp järnvägsstationen i ljuset! – det var lundabornas klara besked.

En plats att vara på

Nu står vi här på bron, redo att klippa bandet och släppa fram de första supermoderna höghastighetstågen till spår 1. Strax därefter kommer det första av Skånetrafikens nya och högkomfortabla Grebbatåg in på spår 2. Staden har därmed läkts samman. Där spåren förr hindrade gatorna öster om järnvägen från att möta gatorna väster om spåren har nu brobygget gjort det möjligt att förena stadskärnans västra och östra delar. Gatorna har kopplats ihop och gröna, sammanhängande gångstråk binder samman stadskärnans östra och västra delar. Stationsområdet, som tidigare var en plats som lundabor och besökare så snabbt som möjligt ville lämna – det var bara en nödvändig passage på vägen – sjuder nu av liv, rörelse och mänskliga möten. Människorna dröjer sig gärna kvar här, det är en plats att *vara* på.

Lundalyftet

Genom projektet Hela Lund har vi lundabor gemensamt tagit inte bara ett, utan många kraffttag, för att undanröja de stora barriärerna i tätorten; vi har skapat stadsmässighet vid stationsområdet och vid tidigare trafikleder, vi har knutit ihop och helat Lund och vi har lyft kollektivtrafiken och Lunds numera nästan helt bilfria centrum till nya höjder. Med detta förklarar jag härmed järnvägsbron och det nya stationsområdet Lundalyftet för öppnat! Lund har lyft!

Talet nedtecknat av

Ulf Nymark

ISLOSSNING MELLAN IRAN OCH USA? AV GUNNAR STENSSON

I Wallersteins kommentar 15/1, som vi publicerar nedan, analyseras det allas krig mot alla som utkämpas i Syrien. Den yttersta orsaken till detta dödliga kaos är de gränser som de imperialistiska makterna framtvungade efter första världskriget för att maximera sin kontroll

över naturtillgångarna, i synnerhet olja, utan hänsyn till etniska, religiösa och kulturella förhållanden. USA förvärrade konflikterna genom sina angreppskrig mot Afghanistan och Irak i början av 2000-taket.

Men på ett område sker en ljusning: i början av december slöts en överenskommelse mellan Iran och västmakterna, Indien och Kina, enligt vilken Iran förbinder sig att avstå från att berika landets uran till den nivå som gör det möjligt att tillverka kärnvapen mot att de ekonomiska sanktionerna mot landet hävs. Därmed har en konflikt som vid flera tillfällen utgjort ett krigshot tills vidare undanröjts, mycket tack vare insatser från Irans premiärminister Rohani och USA:s president Obama.

Under de sju veckor som gått sedan avtalet undertecknades har handelsförbindelserna mellan Iran och västländerna mångdubblats. De stora oljetillgångarna ger Iran en stark förhandlingsposition. Just nu lär Carl Bildt vara på besök i Teheran.

Men det viktigaste i utvecklingen är den islossning som tycks vara på gång mellan Iran och USA efter flera decenniers fiendskap. Somliga jämför med avtalet mellan Richard Nixon och Mao Zedong 1972.

Avtalet innebär ökade möjligheter till framsteg i fredsförhandlingarna i Syrien (överenskommelsen om en övergångsregering denna vecka är ett viktigt steg).

Assad-regimen är beroende av Irans stöd, och Iran, som är angeläget att bevara de fördelar landet uppnått i förhandlingarna med USA, pressar den syriska regimen till eftergifter.

Även förhållanden utanför Syrien påverkas. Malikis shia-regering i Irak får större förmåga att bekämpa sunnitiska al Qaida, som nyligen erövrat staden Falluja (al Qaidas maktposition i Irak är ironiskt nog en konsekvens av USA:s invasion 2003).

Saudiarabiens och gulfstaternas ekonomiska och politiska inflytande minskar.

Hinder finns. Religiösa fanatiker i Iran är motståndare till alla uppgörelser med "den store Satan".

Deras motsvarighet i USA, Tea party-rörelsen, ämnar rösta fram nya sanktioner mot Iran i senaten för att sänka avtalet, men president Obama förklarade i sitt State of the Union-tal, att han kommer att lägga in sitt veto, om ett sådant beslut kommer. De amerikanska högerextremisterna blir ivrigt påhejade av Israels premiärminister Netanyahu, som genom avtalet hindras i sina planer att bomba Iran.

Men ingenting är säkert.

Och därmed är det dags att ta del av Wallersteins analys av situationen i Syrien.

MELLANÖSTERN SKENAR BORTOM ALL KONTROLL AV IMMANUEL WALLERSTEIN

Syrien: Omöjliga dilemman för alla.

Immanuel Wallerstein, Commentaries, 15/1 2014

Det fanns en tid då alla - eller nästan alla - aktörer i Mellanöstern hade entydiga positioner. Det var möjligt att förutsäga hur den ena eller andra aktören skulle reagera på varje betydelsefull ny utveckling. Den tiden är förbi. När vi ser på inbördeskriget i Syrien idag upptäcker vi snabbt inte bara att aktörerna har en mängd mål som de föresätter sig, utan också att det hos varje aktör förekommer hårda inre konflikter om hur målen ska uppnås.

Situationen inne i Syrien erbjuder nu tre grundläggande valmöjligheter. Det finns de som av olika skäl i huvudsak stöder den regim som nu befinner sig vid makten. Det finns de som önskar en så kallad salafist-lösning, i vilken någon form av sunnitisk sharialag blir förhärskande. Och det finns de som inte önskar något av dessa alternativ utan arbetar för att bathregimen ska störtas utan att ersättas av en salafistregim.

Detta är förstås en förenklad beskrivning av huvudaktörernas positioner. Var och en av dessa tre grundläggande ståndpunkter omfattas av ett antal skilda aktörer (ska vi kalla dem sub-aktörer?), som sinsemellan är oeniga om vilken taktik som måste användas. Naturligtvis är diskussionen om taktiken samtidigt också en diskussion om vilket resultat som ska uppnås. Hur som helst skapar denna triangel av aktörer med sina många sub-aktörer en situation som innebär en ständig omprövning av många lokala allianser som ofta är svår att förklara och ännu svårare att förutsäga.

Dilemmana är inte mindre för de icke-syriska aktörerna. Ta t. ex. USA, en gång områdets jätte, som nu allmänt anses befinna sig i allvarlig nedgång och dessutom sakna konstruktiva alternativ. Men redan att erkänna detta är mycket kontroversiellt i USA, och president Obama befinner sig under ständig politisk press från somliga sub-aktörer att göra ”mer”, och från andra att göra ”mindre”. Denna debatt pågår inom hans inre krets, för att inte nämna kongressen och media.

Iran står inför dilemmat att förbättra sina relationer med USA (och förvisso Turkiet och till och med Saudiarabien) utan att minska sitt stöd till Hizbollah. Den inrikespolitiska debatten om vilken taktik som ska tillämpas verkar minst lika högljudd och intensiv som i USA.

Saudiarabiens dilemma består i att stödja muslimska grupper i Syrien utan att stärka grupper som al Qaida som kämpar för att störta den saudiska regimen. Den saudiska regeringen fruktar att ett misstag kan leda till en fördel för dem som vill skapa inrikespolitiskt tumult i Saudiarabien. Därför utövar den tryck på USA att främja saudiska mål samtidigt som den så omärkligt som möjligt underhandlar med iranierna – inte något lätt spel.

Den turkiska regimen, som har sina egna inrikespolitiska problem, stödde först den syriska regimen, blev sedan dess hätska motståndare och tycks nu stödja ingendera. Den försöker få tillbaka sin ursprungliga ställning som ett postottomanskt Turkiet som är en mäktig vän för alla.

Kurderna som eftersträvar maximal autonomi (eller rentav en fullfjädrad kurdisk stat) befinner sig i svårhanterliga förhandlingar med alla de fyra stater som har betydande kurdiska minoriteter – Turkiet, Syrien, Irak och Iran.

Israel kan inte bestämma sig för på vems sida det står. Landet är emot Iran och Hizbollah, men hade fram till för två år sedan stabila relationer med bathregimen i Syrien. Om Israel stöder oppositionen mot den syriska regimen riskerar det att få en ur israeliskt perspektiv mycket farligare regim i Syrien. Men om Israel vill försvaga Iran och Hizbollah kan det inte heller bortse från den roll den syriska regimen spelar genom att upprätthålla nära förbindelser med Iran och Hizbollah. Så Israel gafflar eller tiger.

Inrikespolitisk oenighet råder i alla de icke arabiska stater som har intressen i regionen: Ryssland, Kina, Pakistan, Frankrike, Storbritannien, Tyskland och Italien, till att börja med.

Detta är ett geopolitiskt kaos som kräver mycket skickligt manövrerande från alla aktörer om de ska kunna undvika att göra allvarliga misstag som skadar de egna intressena. I denna virvel av ständigt skiftande allianser, globala och mycket lokala, finns många grupper och undergrupper som finner det taktiskt att öka graden av våld.

Det syriska inbördeskriget är för närvarande skådeplats för Mellanösterns mest omfattande våld och det finns inga skäl att tro, att det kommer att upphöra. Det har börjat sprida sig, särskilt till Libanon och Irak. De flesta aktörerna oroar sig för att en spridning av våldet som, frånsett att det är förfärande, kan komma att skada deras egna intressen. Därför försöker många aktörer på olika sätt förhindra att det sprids. Men kan de?

När Folkets Befrielsearmé 1949 marscherade in i Shanghai och upprättade en kommunistisk regering utbröt en lika våldsamt som meningslös debatt i USA under temat: "Vem förlorade Kina?" Det var som om Kina var något som andra kunde förlora. Troligen uppstår nu mycket snart diskussioner i många länder om "Vem förlorade Syrien?" De har i själva verket redan startat. Faktum är, att i ett tillstånd av geopolitiskt kaos har de flesta aktörer mycket begränsade möjligheter att påverka utgången. Mellanöstern skenar bortom all kontroll och det krävs tur för att undvika en krasch.